

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Механіко-математичний факультет
Кафедра алгебри, топології та основ математики

Затверджено

На засіданні кафедри алгебри, топології та
основ математики
механіко-математичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08.2022 р.)

Завідувач кафедри
доктор фізико-математичних наук, професор
Банах Т.О.

Силабус з навчальної дисципліни
«Дискретна математика»,
що викладається в межах освітньо-професійної програми
«Середня Освіта (Математика)»
підготовки першого освітнього рівня вищої освіти
для здобувачів за спеціальністю
014.04 «Середня Освіта (Математика)»

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Дискретна математика
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний факультет імені Івана Франка, Механіко-математичний факультет, вул. Університетська 1, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Механіко-математичний факультет, кафедра алгебри, топології та основ математики
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 – Освіта/Педагогіка 014.04 – Середня освіта (Математика)
Викладачі дисципліни	Банях Тарас Онуфрійович, д.ф.-м.н., професор
Контактна інформація викладачів	taras.banakh@lnu.edu.ua https://new.mmf.lnu.edu.ua/employee/banah-t-o м. Львів, вул. Університетська 1, ауд.374 тел. 0322394218
Консультації з питань навчання по дисципліні	Консультації в день проведення лекцій (за попередньою домовленістю).
Сторінка дисципліни	https://new.mmf.lnu.edu.ua/academics/bachelor/curriculum-education
Інформація про дисципліну	Дисципліна “Дискретна математика” є нормативною дисципліною зі спеціальності 014.14 Середня Освіта (Математика) для освітньо-професійної програми підготовки бакалавра, яка викладається в Львівському національному університеті імені Івана Франка впродовж першого року навчання в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Курс ознайомлює з елементами математичної логіки, теорії множин, комбінаторним аналізом, елементами теорії графів
Мета та цілі дисципліни	Метою і завданням навчальної дисципліни “Дискретна Математика” є засвоєння формалізму математичної логіки та мови теорії множин, ознайомлення з основними поняттями та результатами комбінаторного аналізу та теорії графів.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. К.Н. Rosen, <i>Discrete Mathematics and its Applications</i> , McGraw Hill, 2012. 2. Ю.В. Нікольський, В.В. Пасічник, Ю.М. Щербина, <i>Дискретна математика</i> , Львів, 2021. 3. Л. Базилевич, <i>Дискретна математика у прикладах і задачах</i> , Львів, 2013. 4. В.І. Андрійчук, М.Я. Комарницький, Ю.Б. Іщук, <i>Вступ до дискретної математики</i> , Львів, 2003. 5. О. Гутік, <i>Дискретна математика в задачах і прикладах</i> , Львів, 2021. Додаткова література: 5. Ю.В. Боднарчук, Б.В. Олійник, <i>Основи дискретної математики</i> , Київ, 2007. 6. Р.Є. Ямненко, <i>Дискретна математика</i> , Київ, 2010. 7. R.L. Graham, D.E. Knuth, O. Patashnik, <i>Concrete Mathematics</i> , Addison-Wesley Publ. Comp., 1994. 8. T. Banakh, <i>Classical Set Theory: Theory of Sets and Classes</i> , 2020. 9. T. Jech, <i>Set Theory</i> , Springer, 2003.
Обсяг курсу	Всього 150 годин: 80 год аудиторних занять, з них 32 год лекційних занять, 48 год практичних занять та 70 год самостійної роботи
Очікувані результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми формуються програмні компетентності :

	Загальні компетентності: ЗК 5, ЗК 9, ЗК 10 Фахові компетентності спеціальності: ФК 3, ФК 7, ФК 11 Програмні результати навчання: ПРН 1, ПРН 3, ПРН 10, ПРН 17
--	--

Ключові слова	Логічні зв'язки, правила виведення, множини, класи, потужність множини, індукція, рекурсія, графи, дерева
Формат курсу	Очний Проведення лекцій та практичних занять
Теми	Перелік тем подано в додатку у формі схеми курсу
Підсумковий контроль форма	Залік Письмова
Пререквізити	Знання шкільної математики
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, практичні, дискусія
Необхідне обладнання	Мультимедійне обладнання
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за основі балів поточної успішності (які набираються на практичних заняттях та внаслідок обговорення на лекціях), оцінок за контрольні роботи, а також здачі письмового заліку.</p> <p>Максимальна кількість балів: за поточну успішність та контрольні роботи – 50, за залік – 50.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів - 100 балів.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Жодні форми недоброчесності не толеруються.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів визначених для виконання всіх видів письмових робіт та індивідуальних завдань, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої</p>

	<p>літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані при перевірці домашніх завдань, поточному опитуванні та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p>
<p>Питання до іспиту</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Висловлювання, логічні зв'язки, 2. Таблички істинності формул 3. Еквівалентність висловлювань, 4. Правила де Моргана 5. Предикати, квантори, 6. Еквівалентність формул з кванторами 7. Правила виведення, 8. Поняття доведення, методи доведення 9. Множини, елементи, 10. Операції над множинами, діаграми Венна 11. Парадокс Рассела, 12. Аксиоми теорії множин 13. Відношення та функції 14. Відношення еквівалентності 15. Відношення порядку 16. Рівнопотужні множини, потужність 17. Теорема Кантора-Бернштейна 18. Зліченні множини 19. Потужність континуума 20. Математична індукція 21. Теорема Рекурсії, рекурсивні означення 22. Розміщення, 23. Сполуки, 24. Перестановки, 25. Біноміальні коефіцієнти 26. Принцип Діріхле, 27. Теорема Рамсея 28. Графи, приклади графів, 29. Матриця інцидентності графа 30. Ізоморфізми графів 31. Шляхи і цикли в графах 32. Зв'язні компоненти графа 33. Ейлерові графи 34. Гамільтонові графи 35. Розфарбування графів, хроматичне число графа 36. Планарні графи, 37. Формула Ойлера, 38. Теорема Куратовського про планарні графи 39. Дерева, їх властивості, 40. Каркасне дерево графу 41. Алгоритми побудови каркасних дерев у графах
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Таблиця 1. Схема курсу «Дискретна математики»

Тиж-день	Тема	Форма діяльності	Література	Завдання	Термін виконання
1	Числення висловлювань	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Висловлювання, логічні зв'язки, таблицьки істинності, еквівалентність висловлювань, правила де Моргана	два тижні
2	Числення висловлювань	Практичне заняття (2 год)	[1],[2],[3]	Висловлювання, логічні зв'язки, таблицьки істинності, еквівалентність висловлювань, правила де Моргана	два тижні
3	Числення предикатів	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Предикати, квантори, еквівалентність формул з кванторами	два тижні
4	Числення предикатів	Практичне заняття (2 год)	[1],[2],[3]	Предикати, квантори, еквівалентність формул з кванторами Нормальні форми формул	два тижні
5	Правила виведення	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Правила виведення,	два тижні
5	Правила виведення	Практичне заняття (2 год)	[1],[2],[3]	Правила виведення: модус поненс, модус толленс, силлогізми, резолюції	два тижні
7	Поняття доведення	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	поняття доведення, методи доведення, приклади доведень	два тижні
8	Контрольна робота	Контрольна робота (2 год)	—	Контрольна робота з вступу до математичної логіки	2 години
9	Множини, елементи	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Множини, елементи, операції над множинами, діаграми Вена	два тижні
10	Множини, елементи	Практичне заняття (2 год)	[1],[2],[3]	Множини, елементи, операції над множинами, діаграми Вена	два тижні
11	Аксиоматична теорія множин	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Парадокс Рассела, аксіоми теорії множин	два тижні
12	Аксиоматична теорія множин	Практичне заняття (2 год)	[1],[2],[3]	Аксиоми теорії множин: ZFC і NBG	два тижні
13	Відношення, функції	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Різні типи відношень: функціональні, еквівалентності, порядку	два тижні
14	Відношення, функції	Практичне заняття (2 год)	[1],[2],[3]	Різні типи відношень: функціональні, еквівалентності, порядку, потужність	два тижні
15	Потужність множин	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Рівнопотужні множини, теорема Кантора-Бернштейна, злічені множини, потужність континуума	два тижні
16	Контрольна робота	Контрольна робота (2 год)	—	Контрольна робота з теорії множин	2 години
17	Індукція та Рекурсія	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Математична індукція, рекурсивні означення	два тижні
17,18	Індукція та Рекурсія	Практичні заняття (4 год)	[1],[2],[3]	Математична індукція, рекурсивні означення, приклади	два тижні
19	Елементи комбінаторики	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Розміщення, сполуки, перестановки, біноміальні коефіцієнти	два тижні
19,20	Елементи комбінаторики	Практичні заняття (4 год)	[1],[2],[3]	Розміщення, сполуки, перестановки, біноміальні коефіцієнти	два тижні
21	Принцип Діріхле, теорема Рамсея	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Принцип Діріхле, теорема Рамсея	два тижні
21	Принцип Діріхле, теорема Рамсея	Практичне заняття (2 год)	[1],[2],[3]	Принцип Діріхле, теорема Рамсея та їхні застосування	один тиждень
22	Контрольна робота	Контрольна робота (2 год)	—	Контрольна робота з комбінаторного аналізу	2 години
23	Графи	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Графи, приклади графів, операції над графами, ізоморфізми графів	два тижні

23,24	Графи	Практичні заняття (4 год)	[1],[2],[3]	Графи, приклади графів, графів, операції над графами, ізоморфізми графів	два тижні
25	Зв'язність графів	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Шляхи і цикли в графах, зв'язні компоненти графа, Ейлерові та Гамільтонові графи	два тижні
25,26	Зв'язність графів	Практичні заняття (4 год)	[1],[2],[3]	Шляхи і цикли в графах, зв'язні компоненти графа, Ейлерові та Гамільтонові графи	два тижні
27	Розфарбування графів	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Розфарбування графів, хроматичне число графа	два тижні
27,28	Розфарбування графів	Практичні заняття (4 год)	[1],[2],[3]	Розфарбування графів, хроматичне число графа	два тижні
29	Планарні графи	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Планарні графи, теорема Куратовського, формула Ейлера	два тижні
29,30	Планарні графи	Практичні заняття (4 год)	[1],[2],[3]	Планарні графи, теорема Куратовського, формула Ейлера	два тижні
31	Дерева	Лекція (2 год)	[1],[2],[4]	Дерева, їх властивості, каркасне дерево графу, алгоритми пошуку в деревах	два тижні
31	Дерева	Практичне заняття (2 год)	[1],[2],[3]	Дерева, їх властивості, каркасне дерево графу, алгоритми пошуку в деревах	один тиждень
32	Контрольна робота	Контрольна робота (2 год)	—	Контрольна робота з теорії графів	2 години